

AGENCIJA ZA KONTROLU I OSREĐUJENJE PRIMJETI VISOKE OBRAZOVANJA - PODGORICA					
Primljen:	27.07.2023				
Org. jed.	Vlas. zem.	Redni broj	Prilog	Vrijednost	
Obrazac za	02	607/23	- 22/8	4P	

IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI sa uputstvom

Komisija u ocjeni ispunjenosti standarda i njihovih kriterijuma za eksternu evaluaciju ustanove koristi sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Eliminacioni kriterijum u slučaju kada neispunjavanje standarda ili njegovih elemenata uslovjava negativan reakreditacioni stav - odbijanje zahtjeva za reakreditaciju;
- Potreban kriterijum u slučaju kada standard ili njegovi kriterijumi nijesu ispunjeni, ali se proces reakreditacije i realizacija studijskih programa mogu nastaviti ako kriterijum može biti ispunjen u periodu koji je određen preporukom komisije.

U komentarima, eksperti u komisiji daju svoje jedinstveno mišljenje o:

- ispunjenosti ili djelimičnoj ispunjenosti standarda i njegovih elemenata,
- mjeri usklađenosti organizacije rada ustanove i planirane realizacije studijskih programa sa važećim standardima, nacionalnim dokumentima i dokumentima Evropskog prostora visokog obrazovanja,
- potrebi za dodatnim objašnjenjima,
- preporuci za ispunjavanje standarda i kriterijuma,
- korekcijama koje je potrebno pripremiti i korekcijama koje je potrebno izvršiti,
- rokovima za korekcije,
- prednostima i nedostacima ispunjenosti određenih standarda, odnosno kriterijuma,
- svim ostalim pitanjima koja se tiču ocjene ispunjenosti standarda, odnosno kriterijuma.

Početna faza ispunjenosti standarda ili pojedinačnog kriterijuma podrazumijeva da je plan za njegovo ispunjavanje odobren od organa upravljanja ustanovom ili organizacionom jedinicom, ili da je započeta implementacija standarda, odnosno kriterijuma.

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se to i omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

Politike obezbjeđenja kvaliteta su najdjelotvornije kad odražavaju odnos između istraživačkog rada, učenja i nastave, te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem ustanova djeluje, institucionalni kontekst, kao i njen strateški pristup. Također, politikom pruža se podrška:

- organizaciji sistema za obezbjeđenje kvaliteta;
- odsjecima, školama, fakultetima i drugim organizacionim jedinicima, kao i upravi ustanove, zaposlenim pojedincima i studentima, da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta;
- akademskom integritetu i slobodama, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara;
- zaštiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih;
- uključivanju spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Politika se provodi kroz niz procesa za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta koji omogućavaju učešće cjelokupne ustanove. Odluku o tome na koji način će se politika sprovoditi, pratiti i revidirati donosi ustanova.

Politikom obezbjeđenja kvaliteta takođe su obuhvaćeni i svi kriterijumi aktivnosti ustanove, koji su podugovoreni ili koje realizuju druge strane.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Filološki fakultet Univerziteta Donja Gorica preduzima stalne korake u smislu unapređenja kvaliteta naučno-istraživačke i nastavne djelatnosti. Ova ustanova sprovodi politiku obezbjeđenja kvaliteta što je moguće vidjeti uvidom u sljedeća javno dostupna dokumenta:

1. *Almanah nastave – ideje za usvajanje kroz raspravu i lično iskustvo* (nadalje u tekstu *Almanah nastave*);
2. *Osnovne odrednice novog okvira za obezbjeđenje kvaliteta na Univerzitetu Donja Gorica*

Ovaj dokument je usvojen na sjednici Senata UDG 21.12.2017. godine i javno je dostupan na sljedećem linku

<https://ff.udg.edu.me/download;>

3. Pravilnik o samovrednovanju kvaliteta studijskih programa, nastave, rada nastavnika i službi na ustanovama visokog obrazovanja u sastavu Univerziteta Donja Gorica;

Ovaj dokument je usvojen na sjednici Senata UDG 30.11.2010. godine i javno je dostupan na sljedećem linku

<https://ff.udg.edu.me/download;>

Almanah nastave je temeljni strateški dokument koji se odnosi na sistem obezbjeđenja kvaliteta Univerziteta Donja Gorica. Ovim dokumentom se određuju glavne vrijednosti nastavno-naučnog procesa, kao i standardi koji se odnose na ponašanje svih njegovih učesnika.

Osnovne odrednice novog okvira za obezbjeđenje kvaliteta na UDG-u, koje predstavljaju novu strategiju koja se odnosi na obezbjeđenje kvaliteta Ustanove, sačinjene su u saglasju sa preporukama Komisije imenovane od strane Evropske asocijacije univerziteta. Ove preporuke su date u okviru Institucionalnog programa evaluacije sprovedenog 2014. god na Univerzitetu Donja Gorica.

Osnovnim odrednicama je, između ostalog, proširen uzorak i povećana učestalost anketiranja, primarnog alata kojim se realizuje proces samoevaluacije.

U *Pravilniku o samovrednovanju kvaliteta studijskih programa, nastave, rada nastavnika i službi na ustanovama visokog obrazovanja u sastavu UDG-a* se nalaze procedure i koraci zahvaljujući kojima se izvodi samoevaluacija kvaliteta rada organizacionih jedinica. Dakle, ovo je opšti dokument Univerziteta koji se odnosi na sve organizacione jedinice.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statut i akti koji regulišu organizaciju studija UDG, odnosno Filološkog fakulteta, koncipirani su tako da doprinose poboljšanju kvaliteta nastave, naučno-istraživačkog rada i rada službi koje pružaju podršku studentima.

Obezbeđenje kvaliteta se realizuje kroz univerzitetska tijela i pojedine pozicije menadžmenta (*Senat, Rektor, Rektorski kolegijum, Naučnonastavničko vijeće fakulteta, dekani, prodekan, koordinatori studijskih programa, Koordinaciono tijelo za obezbjeđenje kvaliteta na nivou Univerziteta, Savjet za razvoj UDG-a, Studentski parlament, partnerske institucije iz akademskog i biznis sektora*).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Prava i obaveze studenata, nastavnog i i nenastavnog osoblja koja se odnose na pitanje obezbjeđenja kvaliteta određena su, prije svega, statutom Univerziteta i Fakulteta kao i ugovorima o studiranje i ugovorima o radu.

Pitanje obezbeđenja kvaliteta se dodatno razmatra na okruglim stolovima koji se periodično organizuju u okviru Univerziteta. Na takvim sastancima studenti i zaposleni Filološkog fakulteta imaju priliku da razmijene međusobne utiske i da time ujedno preuzmu vlastitu odgovornost kada je riječ o unapređenju ove komponente kvaliteta.

Dokumentom *Osnovne odrednice novog okvira za obezbeđenje kvaliteta na Univerzitetu Donja Gorica* određena su prava i dužnosti studenata, vannastavnog i nastavnog osoblja u vezi sa alatima i procedurama koje se sprovode u cilju blagovremene obrade svih informacija koje su bitne u procesu obezbeđenja kvaliteta. U vezi sa prethodnim, operativnu podršku pruža informatički sistem novije generacije koji omogućava da se dostupnim učine podaci u svrhu redovnog samovrednovanja i eksternog vrednovanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Pitanje akademskog integriteta i akademskih sloboda je na kvalitetan način riješeno internim aktima UDG i Filološkog fakulteta (statuti, pravilnici o svim niivoima studija, strateški dokumenti, Etički kodeks).

Jedna od specifičnosti koji ovaj univerzitet ima u odnosu na druge univerzitete jeste da se studenti na prvoj godini studija upoznaju sa osnovnim pojmovima koji se odnose na akademski integritet što može biti dobar uzor i za ostale univerzitete u Crnoj Gori.

Raspored svih redovnih aktivnosti (predavanja, ispiti, kolokvijumi) je javno dostupan.

Softver za antiplagijarizam *iThenticate* koji se koristi na UDG pruža u značajnoj mjeri mogućnost kontrole u vezi sa pisanjem seminarских radova studenata kao i naučnih radova postdiplomaca.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Svi interni akti UDG, odnosno Filološkog fakulteta podržavaju tolerantnost i ravnopravnost kao principe, ne dozvoljavajući diskriminaciju po bilo kom osnovu, bilo da je riječ o studentima, nastavnom ili vannastavnom osoblju.

Studentima se pristupa i individualno, posebno kada je riječ o početnim godinama studija i adaptiranju na početne uslove nastave.

Od više aktivnosti kojima se pruža podrška studentskoj populaciji mogu se izdvojiti sljedeće:

- 1) savjetovanje studenata o budućim koracima u karijeri;
- 2) finansijsko savjetovanje u vezi sa njihovim trenutnim i potencijalnim ekonomskim okolnostima;
- 3) podrška međunarodnim studentima i studentima UDG-a na studijskom boravku u inostranstvu;
- 4) kancelarija za pomoć prilikom zapošljavanja.

Ravnopravnost, sloboda naučnog djelovanja, tolerancija i borba protiv diskriminacije su promovisani Etičkim kodeksom UDG. Usvajanjem ovog dokumenta na sjednici Senata UDG, 17.12.2021. godine izvršeno je usaglašavanje u ovoj akademskoj oblasti internih akata sa Zakonom o akademskom integritetu koji je donesen u martu 2019. godine.

Etički kodeks je moguće naći na sljedećem linku

<https://ff.udg.edu.me/download>

Kodeks obavezuje sve članove UDG na poštovanje principa otvorenosti, objektivnosti, čestitosti, slobode u istraživanju, odgovornosti prema društvu i zajednici. Nije dozvoljena diskriminacija i prevarno ponašanje.

Etički odbor preuzima aktivnosti u slučaju kršenja normi Kodeksa.

Komisiji su dostavljena rješenja o imenovanju sedam članova Etičkog odbora od 14.2.2022. godine. Uvid u sastav Odbora je moguć svakom posjetiocu sajta UDG na sljedećem linku

<https://www.udg.edu.me/o-univerzitetu/organizaciona-struktura>

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Od više aktivnosti kojima se realizuje uključivanje spoljnji činilaca u proces obezbjeđenja kvaliteta najznačajniji je onaj koji se realizuje kroz formalno postojanje i djelovanje Savjeta za razvoj Univerziteta. Sastav ovog tijela je određen Statutom Univerziteta i čine ga osim predstavnika organizacionih jedinica, menadžmenta, nastavnika, studenata i predstavnici poslovnih asocijacija (Unija poslodavaca Crne Gore i Privredna komora Crne Gore), predstavnici Ministarstva i Centralne narodne biblioteke „Đurđe Crnojević“. Na ovaj način je obezbijeđena kontinuirana i kvalitetena veza sa spolnjim činocima kada je riječ o procesu obezbjeđenja kvaliteta.

Ovo tijelo ima proaktivnu (podsticanje studenata na razvoj vlastitih biznis ideja, analize stanja tržišta i povezivanje sa procesom nastave, itd.) i savjetodavnu ulogu (predlaganje aktivnosti kojima bi se unaprijedio rad Univerziteta).

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija konstatuje da je STANDARD 1. u potpunosti ispunjen.

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademска znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naići na primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi:

- sadrže opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja;
- izrađuju se u saradnji sa studenatima i ostalim akterima;
- imaju koristi od spoljne ekspertize i referenci;
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Europe (vidjeti Područje primjene i koncepti);
- izrađuju se tako da omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije;

- definišu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita;
- obuhvataju dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno;
- podlježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da studijski program Filološkog fakulteta sadrži opšte programske ciljeve koji su usklađeni sa institucionalnom strategijom, te da ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.

Studijski programi Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica se realizuju u skladu sa modelom studiranja 3+2, i to: osnovni akademski studijski program „Engleski jezik i književnost“, obima 180 ECTS i master studijski program „Engleski jezik“, obima 120 ECTS. Student koji završi osnovne akademske studije stiče zvanje Bachelora engleskog jezika i književnosti. Student koji završi master studije stiče zvanje Master filolog anglista.

U skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju* (član 81), program osnovnih i master studija Filološkog fakulteta sadrži dva izborna modula. Student se opredjeljuje za jedan od dva modula (nastavnički ili prevodilački) na završnoj (trećoj) godini osnovnih studija. Akademske master studije na Filološkom fakultetu se takođe organizuju u okviru dva (nastavničkog i prevodilačkog) modula.

Primarni cilj studijskog programa „Engleski jezik i književnost“ je da edukuje kandidate u sferi engleskog jezika, književnosti, kulture i prevodilaštva, ali i u područjima interdisciplinarnog povezivanja srodnih komunikacionih djelatnosti. Studijski program je koncipiran na način da omogući razvoj ekonomskih, kulturoloških, pedagoških, humanističkih, komunikoloških i interdisciplinarnih kompetencija za rad u međunarodnom okruženju. Struktura studijskih programa ukazuje na usmjerenost na stručne predmete, uz istovremenu okrenutost opštim predmetima koji nude širok dijapazon znanja iz različitih i često komplementarnih oblasti. Osim unapređenja znanja stranih jezika, kroz izborne predmete i kasnije raznovrsne specijalizacije, studenti kontinuirano stiču dodatne reference za rad i usavršavanje, čime se obogaćuje ponuda na domaćem i inostranom tržištu rada u okviru brojnih privrednih grana. Nakon sticanja diplome Bachelor, student će biti sposobljen da radi kao: prevodilac književnih i neknjiževnih tekstova, teoretičar anglosaksonske književnosti i kulture, filolog, lektor u oblasti engleskog jezika, međunarodni korespondent, administrativni radnik u međunarodnim organizacijama ili obavlja druge poslove u raznim organizacijama koji zahtjevaju odlično poznавanje engleskog jezika.

Primarni cilj master studijskog programa „Engleski jezik“ je da studentima omogući produbljivanje profesionalnih i naučnih znanja i vještina koje su potrebne za izvođenje nastave engleskog jezika na svim nivoima obrazovanja, za usmeno i pismeno prevođenje, kao i za poznavanje i samostalnu upotrebu relevantne literature iz oblasti anglistike, kao neophodnog znanja za dalje stručno usavršavanje na

doktorskim studijama. Program je koncipiran tako da se kroz dvogodišnje master studije produbljuje znanje studenata iz specifičnih oblasti nastave engleskog jezika (znanja, vještine i kompetencije koje su neophodne za rad u savremenoj učionici) i prevodilaštva. Nastavni plan i program je usklađen sa obrazovnim sistemom Crne Gore i sa savremenim tendencijama razvoja filoloških nauka u Evropskoj uniji. Fokus programa je upoznavanje studenata sa savremenim tendencijama u oblasti primijenjene lingvistike (naročito metodike nastave engleskog jezika), kao i oblasti prevodilaštva.

U skladu sa *Misijom Fakulteta*, studijski program Filološkog fakulteta usmjerjen je ka interdisciplinarnosti i kvalitetnom nastavnom kadru, što ima za cilj unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja, povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja. Struktura studijskog programa Filološkog fakulteta odražava ključnu ideju Univerziteta Donja Gorica: podstaci mlađe ljudi da razviju osjećaj za život, kao i misiju Univerziteta, koja je predstavljena kroz moto *Istorija budućnosti*. U skladu sa strateškim ciljem obrazovanja studenata na UDG, studijski program Filološkog fakulteta je izraz potrebe za povećanjem kvaliteta znanja i podizanjem međunarodnog imidža, što podrazumijeva primjenu principa savremenosti, praktičnosti, fleksibilnosti, interdisciplinarnosti i individualizma. Studijski program Filološkog fakulteta prati principe studiranja koji su definisani *Almanahom studija*, glavnim strateškim dokumentom koji definiše temeljni sistem vrijednosti u nastavi i istraživanju na UDG. Inovativni pristup nastavi se najbolje izražava kroz „Profesorovu jednačinu“ $S = Z * i_2$, što znači da student tokom studija treba „opredmećuje“ stečeno znanje „konvertujući“ ga u individualnu sposobnost kroz iskustvo i intenzitet života na studijama.

Ishodi učenja Bachelora engleskog jezika sa Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica odgovaraju ishodima učenja za kvalifikaciju nivoa VI – Bachelor engleskog jezika koja je dio Crnogorskog kvalifikacionog okvira. Po završetku osnovnih akademskih studija „Engleski jezik i književnost“ na Filološkom fakultetu, student će biti sposobljen da:

- koristi detaljna teorijska i praktična stručna znanja iz oblasti engleskog jezika i književnosti;
- pokazuje kreativnost i preduzetnički karakter prilikom rada na projektima u nastavi i van nje, te posjeduje vještine koje mu omogućavaju da se na adekvatan način uključi u timski rad;
- istražuje, sakuplja, analizira i integriše relevantne podatke u oblasti izučavanja engleskog jezika i književnosti na sinhronijskom i dijahronijskom planu
- koristi visokospecijalizovano teoretsko i praktično znanje koje je povezano sa savremenim naučnim tokovima, kao i sa domaćom i inostranom praksom u ovoj oblasti

Ishodi učenja Mastera filologa angliste sa Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica odgovaraju ishodima učenja za kvalifikaciju nivoa VII 2 koja je dio Crnogorskog kvalifikacionog okvira. Po završetku studijskog programa akademskih master studija „Engleski jezik“ studenti će ovladati:

- prevodilačkim vještinama u prevođenju složenih tekstova
- pravopisom engleskog jezika, osnovnim principima funkcionisanja engleskog jezika i njegovom strukturu
- nastavničkim vještinama i kompetencijama neophodnim za rad u savremenoj učionici
- pojedinim disciplinama iz srodnih oblasti u okviru šireg komunikacionog konteksta

Dokumenti pod nazivom „Info liste i nastavni plan“ i „UDG FF MS Nastavni planovi“ sadrže informacione liste predmeta na osnovnim i na master studijama, sa ciljem i sadržajem pojedinih predmeta, metodama nastave, planom rada i jasno definisanim ishodima učenja prema Blumovoj taksonomiji, spiskom obavezne literature i oblicima provjere znanja i ocjenjivanja. Precizno je definisana i zastupljenost i način organizovanja praktičnog dijela nastave, u skladu sa članom 81 *Zakona o visokom obrazovanju*, prema kome praktična nastava iznosi najmanje 25% u odnosu na ukupnu opterećenost studenta po predmetima, odnosno godini.

*Nastavni planovi za sve godine osnovnih studija dostupni su na veb stranici Filološkog fakulteta:
<https://ff.udg.edu.me/predmeti/>*

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da se studijski program Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.

U skladu sa *Statutom Filološkog fakulteta* (član 82), strukturu i sadržinu studijskih programa i predmeta koji se izvode na Fakultetu utvrđuje Nastavno naučno vijeće Fakulteta.

Iz *Odluke o sastavu NNV Filološkog fakulteta* (22.09.2022. godine) evidentno je da u radu NNV Fakulteta, pored nastavnika i saradnika u nastavi, učestvuje po jedan predstavnik osnovnih i master studija na Filološkom fakultetu, što je u skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju* (član 103), prema kome student ima pravo na zastupljenost najmanje od 20% u odnosu na ukupan broj članova u stručnim organima i organima upravljanja. Studenti se imenuju posebnom odlukom na period od godinu dana.

Na osnovu *Odluke o formiranju komisije za pripremu materijala za reakreditaciju osnovnih studija* (18.01.2023), zaključeno je da u osmišljavanju i kreiranju nastavnih planova i programa, osim nastavnika, saradnika i studenata, učestvuju i predstavnici privrednih subjekata.

Filološki fakultet ima potpisane ugovore o saradnji sa većim brojem privrednih subjekata sa kojima zaposleni razmjenjuju mišljenja o potrebama tržišta rada, što omogućava da se program mijenja u skladu sa kretanjima u savremenom društvu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da se studijski program Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.

Na Filološkom fakultetu je uspostavljena čvrsta saradnja sa obrazovnim institucijama i prevodilačkim biroima i agencijama. Dokumentovano je da Fakultet ima zaključene ugovore o saradnji sa osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim institucijama u regionu, državnim institucijama i privrednim subjektima. Filološki fakultet ima intenzivnu saradnju sa Centrom za strane jezike koji funkcioniše u sklopu Univerziteta Donja Gorica. Na lokalnom nivou, postoji intenzivna saradnja sa osnovnim i srednjim školama, državnim institucijama i sa privrednim subjektima. Filološki fakultet je potpisao ugovore o saradnji sa OŠ „Radojica Perović“, Gimnazijom „Slobodan Škerović“, kompanijom „Čelebić“, Upravom za kadrove, agencijom „Congress Travel“ i Zavodom za školstvo. U ovim institucijama, studenti osnovnih i master studija obavljaju

stručnu praksu. Predstavnici ovih institucija su uključeni u nastavni proces, mentorisu studentske aktivnosti/projekte i održavaju redovna gostujuća predavanja i tribine. Na taj način studenti se kontinuirano informišu o najnovijim trendovima u ovoj oblasti, a nastavni proces se prilagođava istim.

Dokumentovano je da Filološki fakultet od 2019. godine učestvuje kao partnerska institucija u realizaciji Erasmus + projekta "Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro" ([ReFLAME CBHE Project "Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro" - ReFLAME \(ucg.ac.me\)](#)) čiji je cilj jačanje modernog, tržišno orijentisanog obrazovanja za studente nematičnih fakulteta, kao i obrazovanje iz oblasti drugog stranog jezika za sve studente kako bi se zadovoljili zahtjevi nacionalnog zakona i zahtjeva crnogorskog i međunarodnog tržišta rada. Filološki fakultet UDG je, kroz projekt, učestvovao u ažuriranju nastavnih planova i programa za strane jezike u cilju unapređenja njihovog kvaliteta, što bi se na kraju trebalo odraziti u boljem i tržišno prilagođenom znanju stranih jezika kod studenata. U okviru istog projekta realizovana je nabavka najnovijih udžbenika i nastavnih materijala za sva dostupna područja jezika za posebne svrhe (LSP). Na ovaj način bibliotečki fond Filološkog fakulteta obogaćen je najsavremenijom literaturom iz oblasti ESP-a, lingvistike i književnosti, čime je omogućeno osavremenjavanje nastavnog procesa. Filološki fakultet je, kroz projekt, objavio udžbenik "English language for Political Science and Diplomacy", koji se primjenjuje u redovnoj nastavi studenata Humanističkih studija UDG, ali i u nastavi Fakulteta političkih nauka na Univerzitetu Crne Gore. U cilju unapređenja tržišno prilagođenog znanja stranih jezika jezika kod studenata, teži se ka tome da Engleski jezik za posebne namjene postane obavezan predmet na Humanističkim studijama. Udžbenik je korišćen u okviru organizovane ljetnje škole engleskog jezika struke iz oblasti Političkih nauka, diplomatičke i međunarodnih odnosa. Filološki fakultet organizuje ljetnju školu počev od studijske 2021/2022.god. Kroz projekt, Filološki fakultet je učestvovao i u unapređivanju metodologija predavanja kod nastavnika stranih jezika (uvodenje i integrisanje ICT tehnologija u nastavi stranih jezika, kao dio mješovitog podučavanja i učenja, obuku za rad sa učenicima oštećenog vida i sluha) i nabavio vrijednu opremu za jezičku laboratoriju.

Posredstvom Filološkog fakulteta, UDG je uspostavio saradnju sa ETS Global-om, pa je od 2021.godine UDG postao autorizovani centar za polaganje TOEFL testa (Test of English as a Foreign Language), najpriznatijeg međunarodnog sertifikata o poznavanju engleskog jezika (<https://www.udg.edu.me/obavijestenja/univerzitet-donja-gorica-postao-autorizovani-ets-centar-za-polaganje-toefl-testova-1740>).

Dokumentovano je da u realizaciji nastave na Filološkom fakultetu učestvuju predavači sa drugih organizacionih jedinica u okviru UDG (Humanističke studije, Fakultet umjetnosti), sa drugih univerziteta u zemlji i u regionu (Fakultet za strane jezike, Univerzitet Mediteran Podgorica; Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu), i sa drugih obrazovnih institucija u zemlji (Zavod za školstvo) i svijetu. Nastavnici Fakulteta učestvuju u nastavnom procesu na drugim organizacionim jedinicama u okviru UDG (Humanističke studije). Filološki fakultet ima potpisane ugovore o saradnji sa drugim visokoškolskim institucijama u regionu (Fakultet za pravne i poslovne studije dr Lazar Vrkić, Novi Sad; University for Foreigners of Perugia; University of Zagreb-Faculty of Humanities and Social Sciences).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope.

Univerzitet Donja Gorica, a samim tim i Filološki fakultet, radom i implementacijom sistema kvaliteta i inovativnim modelom studija obezbjeđuje sredinu za učenje u kojoj su sadržaj programa, prilike i sredstva

za učenje primjereni i odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja: na pripremanje studenata za aktivno društvo i buduću karijeru (doprinos zapošljivosti studenata), podršku njihovom ličnom razvoju, stvaranje široke baze naprednih znanja i podsticanje naučnog rada i inovacija, u skladu sa *Standardima i smjernicma za obezbjeđenje kvaliteta na Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)* (https://akokvo.me/wp-content/uploads/2020/12/ESG_cg_2015-converted.pdf), a prema Preporukama CM/Rec (2007)6 Komisije ministara Savjeta Evrope o državnoj odgovornosti prema visokom obrazovanju i istraživanju.

https://akokvo.me/wp-content/uploads/2020/12/ESG_cg_2015-converted.pdf.

Sistem obezbjeđenja kvaliteta na Univerzitetu Donja Gorica, a time i na Filološkom fakultetu zasnovan je na *Almanahu studija* i potpuno je usklađen sa definisanim evropskim standardima za obezbjeđenje kvaliteta tj. uvažavanje svrhe i principa *Standarda i smjernica za obezbjeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja*.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da Filološki fakultet koncipira, formuliše i realizuje studijske programe na način da je omogućeno nesmetano napredovanje studenata kroz studije.

Napredovanje studenata u toku studija bliže se definiše *Pravilima studiranja na osnovnim studijama FF*. Prilikom upisa na prvu godinu osnovnih studija Filološkog fakulteta ne polaze se prijemni ispit, što znači da Fakultet upisuju studenti sa različitim nivoima predznanja i da se kreće od osnova iz oblasti koja se izučava. Studenti osnovnih akademskih studija imaju mogućnost da, se u skladu sa svojim interesovanjima, opredijele za nastavnički ili prevodilački modul. Nastavni plan na osnovnim studijama je organizovan tako da se kreće od bazičnih predmeta, a kompleksnost gradiva se povećava iz semestra u semestar. Za studente koji imaju niži nivo predznanja i za sve ostale studente kojima su potrebna dodatna pojašnjenja organizuju se dopunska nastava i redovne konsultacije. Na ovaj način, svi studenti, bez obzira na nivo predznanja, mogu savladati gradivo predviđeno nastavnim planom i programom, i napredovati kroz studije. Pravila o upisu na master studije i napredovanje u toku postdiplomskih studija za sticanje akademskog naziva mastera bliže se definiše *Pravilima studiranja na master studijama Filološkog fakulteta*. Studenti master studija imaju mogućnost da, upisom na dvogodišnje master studije i izborom jednog od dva ponuđena modula (nastavnički ili prevodilački) produbljuju znanje iz specifičnih oblasti nastave engleskog jezika i prevodilaštva. Nastavnički modul priprema omogućava studentima da steknu znanja, vještine i kompetencije neophodne za rad u savremenoj učionici. U sklopu prevodilačkog modula, posebna pažnja posvećuje se izučavanju administrativnog engleskog jezika (kroz niz praktičnih aktivnosti u okviru predmeta koji se tiču jezika struke – jezik prava, ekonomije i EU institucija, usmenog prevođenja i tumačenja), čime se doprinosi razvoju kadrova koji su neophodni za realizaciju procesa aktualnih evroatlanskih integracija Crne Gore.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoći ECTS kredita.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da Filološki fakultet realizuje studijske programe koji definišu očekivano opterećenje studenata korišćenjem ECTS kredita. Dokumentovano je da se studijski programi na osnovnim i master studijama organizuju i realizuju u skladu sa pravilima studiranja koja su usklađena sa Evropskim sistemom prenosa kredita (ECTS).

Pravilima studiranja na osnovnim studijama i Pravilima studiranja na master studijama definiše se opterećenje studenata na osnovnim i na master studijama. U skladu sa ECTS, a prema *Zakonu o visokom obrazovanju* (član 83) obim studijskog programa na osnovnim studijama iznosi 30 ECTS kredita za jedan semester, odnosno ukupno 180 ECTS kredita. Obim studijskog programa na master studijama je ukupno 120 ECTS, odnosno 30 ECTS za jedan semester.

Na osnovnim studijama, jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta, dok se na master studijama jedan kredit odnosi na 28 časova ukupnog rada studenta i uključuje pohađanje nastave, pripremu za nastavu i vrednovanje rada studenta.

Svakom predmetu je, shodno planiranim opterećenjima (broj časova nastave, vrijeme rada studenta na samostalnim zadacima, vrijeme za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje) dodijeljen je adekvatan broj ECTS kredita. U dokumentu *Nastavni plan i program (osnovne studije)* i *UDG FF MS Nastavni planovi (master studije)* dat je detaljan prikaz ECTS kredita po predmetima. U informacionim listama za svaki predmet na osnovnim i na master studijama precizno je definisan fond časova predavanja, vježbi, konsultacija i časova individualnog rada koji su neophodni za savladavanje gradiva, kao i opterećenje izraženo brojem ECTS kredita.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjерено.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da studijski program Filološkog fakulteta obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu. Iz strukture studijskih programa i podataka iz informacionih lista vidljivo je da je ispunjen zakonski uslov da praktična nastava iznosi najmanje 25% u odnosu na ukupnu opterećenost studenta po predmetima, odnosno godini, u skladu sa *Zakon o visokom obrazovanju* (član 81).

Na Filološkom fakultetu, praktični dio nastave realizuje se na više načina:

1. Kroz obavljanje stručne prakse u OŠ "Radojica Perović", Gimnaziji "Slobodan Škerović", kompaniji "Čelebić", Upravi za kadrove, agenciji "Congress Travel" i u Centru za strane jezike (u trajanju od jednog semestra);
2. Kroz praktične projekte (individualne i timske) koji se realizuju u okviru najvećeg broja predmeta na Fakultetu. Projekti se vrednuju određenim ocjenama koje ulaze u ukupan obračun ocjene studenta;
3. Kroz prevodilačke radionice (prevođenje i objavljivanja djela pisaca koji nijesu prevođeni do sada na našem jeziku) na 3. godini u okviru predmeta „Uvod u prevođenje“. Prevodi se objavljaju na onlajn marketima Google Play i iTunes. U proteklom periodu, studenti Filološkog fakulteta UDG su, pod mentorstvom profesora, objavili tri književna prevoda: *Američke kratke priče*, *Obojeni veo i Talog sreće*:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=newlookentertainment.com.talogsrece&hl=bs>

<https://books.apple.com/us/book/id1471374238>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=newlookentertainment.com.obojeniveo>

<https://books.apple.com/us/book/id1529944287>

4. Kroz uključivanje studenata u naučno-istraživačke projekte koji se realizuju u okviru Fakulteta ili Univerziteta, a u skladu sa *Pravilnikom o NID*, prema kome je svaki rukovodilac u obavezi da u istraživanje uključi najmanje dva studenta. Pravilnik je zasnovan na *Statutu Univerziteta* (član 99) i na *Zakonu o naučno-istraživačkoj djelatnosti od 2010. godine*.
5. Kroz dramsku sekciju: u cilju osnaživanja praktičnog dijela nastave, dokumentovano je da su studenti Filološkog fakulteta, u toku ljetnjeg semestra 2022/2023 godine u prostorijama Univerziteta, realizovali predstavu „San ljetnje noći“. Projekat je realizovan u saradnji sa studentima Fakulteta umjetnosti Univerziteta Donja Gorica:
https://1drv.ms/v/s!AnhhOgzTJ0QWgtJtlFn_buN_F7FEBQ?e=HHLdxS

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.	Ispunjeno	Eliminacioni
<i>Komentar</i>		
Na osnovu priložene dokumentacije članovi Komisije konstatuju da Filološki fakultet realizuje studijske programe koji su prethodno odobreni u procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.		
Proces formalnog odobravanja studijskih programa je definisan institucionalnim aktima Filološkog fakulteta i Univerziteta Donja Gorica.		
Prema članu 82 Statuta Filološkog fakulteta, Nastavno-naučno vijeće samostalno odlučuje o osnivanju studijskih programa koji se izvode na Fakultetu, utvrđuje strukturu i sadržinu studijskih programa i predmeta koji se uzvode na Fakultetu, i daje mišljenja o tome Senatu UDG-a. Nakon Odluke Nastavno naučnog Vijeća o osnivanju novih studijskih programa, Skupština osnivača UDG-a, kao organ upravljanja, daje saglasnost na odluku NNV Fakulteta, shodno članu 32. Statuta Univerziteta Donja Gorica. Pored NNV Fakulteta i Skupštine osnivača, a u skladu sa članom 34 Statuta UDG, Savjet za razvoj definiše organe i postupke u vezi sa praćenjem, obezbjeđivanjem, unapređenjem i razvojem kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada.		
Uvođenje novih studijskih programa, kao i neke modifikacije i poboljšanja postojećih, mogu pokrenuti različite grupe unutar UDG-a, u skladu sa potrebama tržištu rada i viziji razvoja UDG-a. Promjene mogu biti inicirane od strane nastavnika, saradnika, studenata, rukovodilaca studijskog programa ili rukovodstva Univerziteta, a na bazi promjena u okruženju, praćenja aktualnih naučnih i biznis trendova u određenoj oblasti. Promjene mogu biti inicirane od strane predstavnika biznis zajednice koji su u partnerskim odnosima sa UDG, bilo članova Savjeta za razvoj UDG, eksperata iz prakse, poslovnih partnera koji učestvuju na studentskim tribinama.		
Novi programi pripremaju se uz pomoć stručnjaka iz akademskih i neakademskih oblasti, stručnjaka i eksperata sa srodnih fakulteta i studijskih programa koji su kasnije uključeni u nastavu.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija smatra da je STANDARD 2. u potpunosti ispunjen.

Preporuke:

- ❖ Nastaviti sa učešćem u naučno-istraživačkim projektima u cilju osavremenjavanja nastave i jačanja istraživačke i izdavačke djelatnosti Fakulteta;
- ❖ U skladu sa preporukama predstavnika/ca privrednih subjekata tokom posjete, intenzivirati saradnju sa privrednim subjektima u cilju unapređenja postojećih i uvođenja novih vidova praktične nastave.

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulisanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

Implementacija procesa učenja i nastave usmjerenih na studenta, uključuje:

- poštovanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja;
- razmatranje i korišćenje različitih načina izvođenja nastave, gdje je prikladno;
- fleksibilno korišćenje raznih pedagoških metoda;
- redovno vrednovanje i prilagođavanje načina izvođenja nastave i pedagoških metoda;
- podsticanje osjećaja samostalnosti kod učenika, osiguravajući pri tom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja;
- promovisanje uzajamnog poštovanja u odnosu između studenata i nastavnika;
- odgovarajuće postupke za rješavanje po prigovorima studenata.

Imajući u vidu značaj provjere znanja za napredovanje studenata kroz studije i za njihove buduće karijere, u okviru procesa za obezbjeđenja kvaliteta za provjeru znanja vodi se računa o sljedećem:

- lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti;
- kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju;
- provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja;
- gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača;
- pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti;
- provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama;
- postoji formalna procedura za žalbe studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Komisija smatra, na osnovu priložene dokumentacije i nakon posete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, da se kroz proces učenja i realizacije nastave poštije i prilagođava različitostima između studenata, a u skladu sa njihovim potrebama, omogućavaju fleksibilne putanje učenja. Na Fakultetu se posvećuje pažnja

individualizaciji nastave, odnosno praćenja svakog studenta pojedinačno, što se ogleda kroz proces mentorskog rada, gde studenti stiču znanja i veštine, grade svoj stav po određenim pitanjima. S obzirom na racionalnu upisnu politiku, rad u malim grupama i mogućnost mentorske nastave, olakšano je prilagođavanje nastave potrebama svakog studenta ponaosob.

Takođe, prilagođavanje individualnim potrebama studenata ogleda se i kroz proces pružanja različitih vidova podrške studentima sa invaliditetom, kako bi se na kvalitetan način doprinelo procesu njihove inkluzije.

Sve gore pomenuto je normativno i pravno garantovano pravnim aktima, počev od Statuta, pravilnika i brojnih drugih odluka.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na Fakultetu se insistira na inovativnom modelu nastave i učenja, sa različitim načinima izvođenja nastave, gde student stiče različite veštine, osjećaj odgovornosti, širi način razmišljanja, donošenja odluka, kao i osobine važne za snalaženje kroz proces rada. Tako se podstiče želja za uspehom i unapređenjem kulture izražavanja, za samokritičnošću. Cilj je od studenta stvoriti kreativno biće, sa modernim evropskim znanjem i shvatanjima.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Komisija konstatuje da se koriste različite pedagoške metode u cilju razvijanja kritičkog razmišljanja, logičkog zaključivanja i samokritičnosti kod studenata, uz efikasnu primjenu koncepta mentorskog rada, individualnih i grupnih konsultacija i vannastavnih aktivnosti. Naročito se primjenjuje metoda interaktivne nastave.

Princip nastave i istraživanja na Fakultetu jeste da svaki nastavnik i saradnik bude u obavezi da postepeno otklanja mane i nedostatke studenata, a unapređuje njihove prednosti i talente.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na Fakultetu se primjenjuju pedagoške metode kojima profesor i saradnik motivišu studente, podstiču ih na rad i eliminišu mane i nedostatke, a sve u cilju napredovanja studenta. Dakle, ne primjenjuje se samo metod ocjenjivanja i time negativnom ili odličnom ocenom vrednuje rad studenta, već se određenim savjetima motiviše svaki pojedinac.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

e. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.	Ispunjeno	Potreban
---	------------------	----------

Komentar

Na Fakultetu studentima je naglašeno da se svaki student uvažava kao ličnost, a nastavno i administrativno osoblje imaju za cilj da se što bolje upoznaju pojedinačno sa svakim studentom i prate njegov rad, i to mentorski, kroz rad u malim grupama.

Individualizacija nastave ogleda se kroz posvećivanje pažnje razvoju kreativnih sposobnosti studenata, njihovom napretku u samostalnosti iniciranja ideja, aktivnom učešću u brojnim aktivnostima (nastavnim i vannastavnim).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Komisija konstatuje da su pravila akademskog ponašanja i odnos između profesora i studenata jasno i precizno definisani aktima Fakulteta. Prilikom posjete ustanovi, zaključeno je da se gaji uzajamno poštovanje studenata i profesora, pri čemu se insistira na činjenici da student nije samo broj, već ličnost čije se individualne potrebe prate i uvažavaju u procesu učenja i nastave.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Pregledom akata, kao i prilikom posjete ustanovi, Komisija zaključuje da kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata, po pitanju odstupanja od pravila polaganja kolokvijuma/ispita, nedoličnog ponašanja i sl. Takođe, studenti mogu podnijeti, usmeno ili pisanim putem, ukoliko imaju, svoje primjedbe u vezi s nastavom i nastavnim procesom, radom akademskog osoblja. Administracija u tom pogledu pruža punu pomoć studentima kako bi se sprovele odgovarajuće procedure.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Iz priložene dokumentacije i nakon posjete ustanovi može se zaključiti da su lica koja vrednuju studente upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja. Vrednovanje studentskog rada sprovodi se dosljedno i jednako za sve studente.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Normativnim aktima koja su na snazi utvrđena su jasna pravila ocenjivanja, odnosno precizno su određeni uslovi i način polaganja kolokvijuma i ispita. Kriterijumi i metode vrednovanja i ocenjivanja se unaprijed objavljaju na sajtu Fakulteta. Takođe, studenti su upoznati na početku semestra, odnosno studijske godine o načinu provjere znanja i ocenjivanja za svaki predmet pojedinačno.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Pravilima studiranja definisani su načini provjere znanja, data su detaljna obrazloženja procesa učenja i ocenjivanja. Jasno postavljena pravila primjenom u proveri znanja omogućavaju studentima da pokažu u kojoj mjeri su ostvarili predviđene ishode učenja. Studenti pravovremeno dobijaju povratne informacije koje su povezane sa savjetima za dalji proces učenja i usavršavanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na svim predmetima, pored profesora, koji je nosilac predmeta, angažovan je i saradnik u nastavi, koji prethodno, kroz nastavne aktivnosti, razrađuje predmetnu materiju kroz seminarске radove, eseje i kolokvijume. U određenim slučajevima, određuje se komisija od tri člana, posebno u procesu odbrane završnih radova.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

I. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.	Ispunjeno	Potreban
--	------------------	----------

Komentar

Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti, u situacijama kada je to neophodno i kada postoje opravdani razlozi, kao što su: odlaganje ispita kada postoje opravdani razlozi, organizovanje dodanih ispitnih rokova i kolokvijuma, zamrzavanje studija, itd.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
m. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Komisija konstatiše da su pravila ocenjivanja definisana aktima Fakulteta, a studenti se već na prvoj godini upoznaju sa njima. Ukoliko se pravila mijenjaju odlukama, izmjenjena pravila se objavljaju na početku semestra, odnosno studijske godine, i ne mogu se dodatno mijenjati u toku trajanja započetog semestra/godine.

Provjere znanja se dosljedno, pravedno, transparentno primenjuju i jednaka su za sve studente, a sprovode se u skladu sa navedenim procedurama.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
n. Postoji formalna procedura za žalbe studenata.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Ukoliko student primjeti da mu je uskraćeno određeno pravo, npr. prilikom polaganja i ocenjivanja na kolokvijumu/ispitu, postoji formalna procedura za žalbu i prigovor. Student može da koristi svoje pravo i da zahtjeva ponovno polaganje pred komisijom po utvrđenoj proceduri.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Iz svega navedenog vidi se da Komisija smatra da je STANDARD 3. u cijelosti ispunjen.

Preporuka:

- ❖ Insistirati na primjeni najsvremenijih pedagoških metoda. U tom smislu, obezbijediti nastavnicima i saradnicima kontinuirano napredovanje u sticanju novih veština i upoznavanju sa savremenom metodološko-didaktičkom praksom i kretanjima u filološkim naukama.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljenje propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbeđivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i Kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način, i da je obezbijeđeno upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Ustanove treba da uspostave i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Pravično priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, perioda studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje neformalnog i informalnog učenja, predstavljaju osnovne komponente za osiguravanje napredovanja studenata kroz studije, pri čemu se promoviše mobilnost. Odgovarajuće procedure za priznavanje oslanjaju se na

- usklađenosti institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju;
- saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i nacionalnim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Diplomiranje predstavlja kulminaciju perioda studiranja studenata. Studenti treba da dobiju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politike pristupa, procesi i Kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način. Obezbijedeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju vidljivo je kako se upisi provode u skladu sa Pravilnicima, Zakonom te na transparentan i dosljedan način. Jasno je definirano tko ima pravo upisa, pod kojim uvjetima, kada se održavaju upisni rokovi te ostale procedure. Ustanova je dostavila dokaznu dokumentaciju koja podržava tvrdnju cijelog kriterija. Primjerice; Ustanova izdaje UDG Inside gdje se nalaze uvjeti, postupci i kriteriji upisa, kao i ostale informacije o uvjetima studiranja, informatoru za brukoše koji UDG izdaje svake godine u travnju. Isti je dostupan na službenoj web stranici UDG-a, ali se također distribuira godišnje u 5.000 primjeraka budućim studentima, srednjoškolcima, studentima i roditeljima. U UDG Inside-u brucoši mogu pronaći informacije o:

Misiji i viziji UDG-a,

Filozofsko-pedagoškim temeljima studiranja na UDG-u,

Postignutim rezultatima studenata UDG-a - rezultati kao odraz uspjeha,

Stipendijama i studijskim razmjenama,

Inovativnom modelu učenja - "Profesorova jednadžba", "Razmišljajući hodogram", projekt "Ideje i karakter"...

Internacionalizaciji,

Učenju kroz praksu u zemlji i inozemstvu,

Uvjetima studiranja i povlasticama koje UDG nudi studentima, uvjetima upisa i kriterijima za bodovanje,

Detaljnog pregledu nastavnog plana i programa na svim fakultetskim jedinicama UDG-a.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uspostavlja i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Ustanova je dostavila dokaze koji upućuju na ispunjenost ovoga kriterija. Na UDG se koristi suvremeni informacijski sustav sa svrhom pružanja odgovora na pitanja o napretku studenata. Ovi parametri se analiziraju na sastancima Vijeća.

Izvješće o samoevaluaciji tvrdi kako se intenzivno radi s studentima i ulaže veliki napor kako bi se postigla veća prolaznost. Budući da se svake godine upisuje između 30-40 studenata i radi u manjim grupama, suradnja je intenzivnija, a nastava je usmjerena prema samim studentima. Također, značajan doprinos pružaju studentske ankete koje se provode na kraju svakog semestra po predmetima, a odgovori iz ankete koje studenti popunjavaju o njihovom zadovoljstvu Filološkim fakultetom, kao i odgovori iz ankete koja se upućuje poslodavcima o njihovom zadovoljstvu stečenim kvalifikacijama studenata Filološkog fakulteta. Ove su tvrdnje potkrijepljene prilozima i dokazima.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	Ispunjeno	Obavezan

Zemlje potpisnice Lisabonske konvencije preko ENIC mreže surađuju sa nacionalnim informacijskim centrima drugih zemalja potpisnica, tako da im je omogućeno prikupljane informacija korisnih za nacionalne informacijske centre o aktivnostima koje su u vezi sa priznavanjem akademskih diploma i akademskom mobilnošću.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	Ispunjeno	Obavezan
Zemlje potpisnice Lisabonske konvencije preko ENIC mreže surađuju sa nacionalnim informacijskim centrima drugih zemalja potpisnica, tako da im je omogućeno prikupljane informacija korisnih za nacionalne informacijske centre o aktivnostima koje su u vezi sa priznavanjem akademskih diploma i akademskom mobilnošću.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.	Ispunjeno	Obavezan
<p>Ustanova, na temelju dostavljenih dokaza, vodi dokumentaciju u skladu sa Pravilnicima i Zakonima, pa tako Univerzitet Donja Gorica vodi matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdanim diplomama i dopunama diploma i evidenciju o ispitima, shodno Pravilniku o radu Studentske službe a sve u skladu sa članom 114. Zakona o visokom obrazovanju. Nadalje, Univerzitet Donja vodi matičnu knjigu, evidenciju o izdatim diplomama tj. diplomiranim studentima i evidenciju o ispitima i ispisanim studentima. Pored matične knjige studenata vodi se evidencija i o izdanim diplomama i dopunama diplome, uvjerenje o ispitima i Uvjerenje o završenim studijama.</p> <p>Studentska služba u skladu sa dostavljenim pravilnikom iz izvještaja o samovrednovanju - izdaje traženo Uvjerenje potpisano od strane Dekana matičnog fakulteta do izdavanja Diplome 11.11 svake godine. Diplomom i dopunom diplome studenti dobijaju informacije o kvalifikacijama koje su stekli, nivo, sadržaj, status studija koje su pohađali. Odnosno, Dopuna diplome izdata od strane UDG, slijedi model koji su razvili Evropska komisija, Savjet Evrope i UNESCO/CEPES. Svrha ove Dopune je da se pruže informacije u cilju poboljšanja međunarodne transparentnosti i poštenog akademskog i stručnog priznavanja kvalifikacija (diploma, stepeni, sertifikati, itd). Dopuna diplome sačinjena je tako da pruži opis prirode, nivoa, konteksta, sadržaja i statusa programa studija koje je pojedinac na čije ime glasi Dopuna izučavao i uspješno završio.</p>		
<p>Preporuke u vezi unapređenja standarda</p> <p>Uvidom u dokumentaciju, Komisija konstatira da je STANDARD 4. u cijelosti ispunjen.</p> <p>Preporuke:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Osigurati da se anketiranje studenata te rezultati transparentno objave prema svim stranama – studentima preko studentskih organizacija te na web stranicama Filološkog fakulteta. ❖ U smislu napredovanja i praćenja napredovanja studenata uspostaviti sustav poticanja studenata da se tijekom studija više bave istraživanjem i znanstvenim radom. Ne samo kroz izradu završnih radova, nego i tijekom cijelokupnog trajanja studija. 		

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

Ustanove visokog obrazovanja su najodgovornije za kvalitet svojih zaposlenih i pružanje odgovarajućeg okruženja za efikasno obavljanje posla.

Takvo okruženje:

- uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja u okviru kojih se prepoznaže značaj podučavanja;
- nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja;
- podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja;
- podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Proces zapošljavanja nastavnog i administrativnog kadra na Filološkom fakultetu UDG je transparentan. Zapošljavanje se realizuje putem konkursa, preporuke ili samoinicijativnog pristupa zainteresovanih kandidata. Procedura zapošljavanja i angažovanja nastavnika propisana je Statutom UDG, kao i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, pri čemu se Ustanova pridržava uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.

Filološki fakultet UDG ima angažovana tri zaposlena nastavnika (dva vanredna profesora i jednog docenta), dva saradnika u nastavi i dva demonstratora. Osim toga, u realizaciji programa učestvuju i dva nastavnika (jedan redovni i jedan vanredni profesor) i jedan saradnik u nastavi sa drugih fakulteta UDG. Takođe, u nastavi su angažovana, kao gostujući profesori, ugovorima o dopunskom angažovanju, četiri nastavnika (dva redovna, jedan vanredni profesor i jedan docent), kao i pet saradnika u nastavi. Preko Fulbright programa angažovan je i strani lektor.

Na osnovu priložene dokumentacije, Komisija zaključuje da je u potpunosti ispoštovan Član 23 stav 4 Zakona o visokom obrazovanju, kojim se propisuje da visokoobrazovna ustanova mora imati najmanje tri nastavnika na osnovnim akademskim studijama i dva na master akademskim studijama izabrana u akademsko zvanje po propisima Crne Gore i zaposlena sa punim radnim vremenom.

Prilikom posete ustanovi konstatovano je da jedan saradnik ima ispunjene uslove za izbor u zvanje docenta, te da će mu konkurs za izbor u zvanje biti raspisan u najbržem mogućem roku. Osim toga, naglašeno je i da jedna saradnica privodi kraju doktorske studije, te da će i njoj, čim se steknu uslovi, biti raspisan konkurs za izbor u nastavničko zvanje. Time se u značajnoj meri poboljšava kadrovsko stanje, čime se otvara

mogućnost izrade programa doktorskih akademskih studija, ime bi se zaokružio ciklus obrazovanja na Filološkom fakultetu UDG.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Filološki fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta Donja Gorica, učestvuje u velikom broju projekata koji pružaju prilike za studijske posete i međunarodne razmene, te ohrabruje nastavno osoblje da koristi sve mogućnosti za usavršavanje na renomiranim naučnim i istraživačkim institucijama.

Na osnovu priložene dokumentacije, zaključuje se da nastavno osoblje aktivno učestvuje u programima mobilnosti, bilateralne saradnje i umrežavanja, što podrazumeva kraće (do tri meseca) i duže (semestar i više) boravke u inostranstvu u cilju usavršavanja i profesionalnog angažmana.

Putem Erasmus programa međunarodne razmene omogućen je i boravak stranih predavača na UDG.

Akademsko osoblje Filološkog fakulteta učestvovalo je na većem broju međunarodnih naučnih konferencija. Uvidom u dokumentaciju Komisija zaključuje da nastavnici i saradnici svoje akademsko zvanje i obrazovanje uglavnom nisu stekli na Filološkom fakultetu UDG.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Naučno-istraživačke aktivnosti i projektno delovanje regulisani su Pravilnikom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, kojim se definišu prava i obaveze zaposlenih, kao i rukovodilaca naučnoistraživačkih organizacija i rukovodilaca projekata iz ove oblasti. Istraživanja se na UDG sprovode u okviru doktorskih studija, projekata i laboratorijskih aktivnosti.

Budući da je Filološki fakultet mlada organizaciona jedinica Univerziteta Donja Gorica, njegova naučna aktivnost dodatno je podstaknuta u novije vreme osnaživanjem akademskog kadra. Nastavno osoblje, sa akademskim i naučnim zvanjem, učestvuje na međunarodnim naučnim konferencijama. Fakultet je uključen i u organizaciju književnih tribina, kao i u projektnu djelatnost u cilju jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.

U prethodnom periodu radilo se i na razvijanju izdavačke delatnosti, delovanjem časopisa UDG *Humanističke studije*, čiji jedan deo je posvećen proučavanju jezika, književnosti i kulture, kao i zajedničkim izdavačkim projektom sa izdavačkom kućom CID iz Podgorice.

Preporuka je da se razmišљa u pravcu pokretanja jednog naučno-stručnog časopisa Fakulteta iz oblasti filologije, lingvistike, kulture i didaktike, ili u učestvovanju u suizdavanju nekog takvog časopisa koji već postoji u Crnoj Gori.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Najznačajnija misija Filološkog fakulteta, kao jednog od konstituenata UDG-a kao privatne inovativne visokoobrazovne institucije, jeste formiranje sposobnog studenta. U tom pravcu na UDG-u profesori i saradnici za svoje predmete traže najbolji model rada.

U tu svrhu Ustanova: podstiče inoviranje nastavnih metoda kroz uvođenje praktičnih vežbi, debata, govorništva, prezentacija; ohrabruje samoobrazovanje, samokritičnost i samokreaciju, razvoj preduzetničkih sposobnosti, kulturu izražavanja, učenje stranih jezika, učešće u međunarodnoj saradnji; organizuje sportska takmičenja studenata; otvara nove laboratorije.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija konstatuje da je STANDARD 5. u celosti ispunjen.

Preporuke:

- ❖ Budući da je ispunjen kriterijum koji podrazumeva da u radnom odnosu budu najmanje tri nastavnika za osnovne, a dva za master akademске studije, Komisija preporučuje da se u budućnosti radi na povećanju sopstvenog kadra, a smanjenju gostujućih profesora koji su angažovani ugovorima o dopunskom angažovanju.
- ❖ U narednom periodu treba u značajnijoj meri omogućiti profesionalni razvoj nastavnog osoblja u domenu sticanja akademskog zvanja na matičnoj instituciji.
- ❖ U cilju unapređenja naučne aktivnosti usmerene ka jačanju veze između obrazovanja i istraživanja, sugeriše se širenje izdavačke delatnosti u smislu pokretanja sopstvenog interdisciplinarnog časopisa (filologija, lingvistika, obrazovanje) ili učestvovanje u suzdravljavanju nekog već postojećeg časopisa iz tih oblasti. Takođe, prilikom posete sugerisano je i pokretanje studentskog časopisa ili bloga na sajtu Fakulteta, kako bi brojne studentske aktivnosti imale veću vidljivost.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Potrebe raznovrsne studentske populacije (kao što su zreli, vanredni, zaposleni i studenti iz inostranstva, kao i studenti sa invaliditetom), te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, uzimaju se u obzir prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

Aktivnosti i sredstva za pružanje podrške mogu se organizovati na različite načine, u zavisnosti od konteksta ustanove. Međutim, kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o servisima koji su im na raspolaganju.

Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja je izuzetno važna za pružanje usluga podrške, zbog čega treba da bude kvalifikovano i da ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
1. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.	Ispunjeno	Obavezan

Komentar

U izvješću o samovradnovanju, jasno je kako UDG ulaže velike napore kako bi studentima omogućio resurse nužne za studiranje te podršku tijekom učenja. Primjerice, Univerzitet Donja Gorica raspolaže objektom od 17.000 m² koji je isključivo u službi obrazovanja. Pristup zgradi je 24h dnevno, što omogućava studentima da koriste sve resurse u zgradama, timski rade, koriste opremu, raspoloživi Internet, baze podataka i sl. Studenti imaju ID kartice i taj sistem omogućava pristup zgradama u bilo kojem trenutku. Sav vid podrške tokom boravka u zgradama im pruža tehnička služba. Što se dodatnih materijalnih uvjeta tiče, Izvješće navodi kako zgrada raspolaže sa oko 250 računala, knjižnicom sa 250, laboratorijama sa kapacitetom grupnog rada do 40, računarskim salama kapaciteta do 35 mjesta koje su raspoređene na svakom od katova, kao i mobilnom računalnom i Apple Laboratorijom za učenje.

Nadalje, iz izvješća te priloženih dokaza vidljivo je da postoji oblik podrške studentima te oblici rada sa naprednim studentima.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
2. Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.	Ispunjeno	Obavezan

Iako izvješće o samovrednovanju navodi niz aktivnosti za ispunjenost ovoga standarda na deklarativnoj razini te razini politike fakulteta, u Izvješću nisu predstavljeni dokazi koji bi upućivali na potpunu ispunjenost ovog kriterija te je isti potrebno dodatno razjasniti kroz razgovore sa dionicima. Jedini indikator koji potvrđuje djelomičnu ispunjenost standarda su veličine studijskih grupa koje su na UDG koncipirane tako da mogu doprinijeti ispunjenosti kriterija. Nakon posjete Ustanovi, razvidno je kako postoje različiti programi i projekti koji potkrepljuju tvrdnje iznešene u Izvješću u samovrednovanju.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
3. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.	Ispunjeno	Obavezan

Na temelju dostavljene dokumentacije razvidno je kako se na početku studija provodi procedura informiranja studenata o svim aktivnostima, uslugama, programu te ostalome na UDG.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija	Ispunjeno	Obavezan
<p>U organizacijskom smislu ispunjenosti ovog standarda, razvidno je da na UDG jasna uloga osoblja na svim razinama. Na nivou Univerziteta postoje zajedničke službe za sve Fakultetske jedinice: studentska služba, služba financija i knjižnica. Svi Fakulteti UDG imaju zajedničku finansijsku službu, studentsku službu i tehničko-operativnu službu. Tu su i biblioteka UDG sa zajedničkim prostorom za studente svih fakulteta i služba za međunarodnu suradnju i projekte, kao i Centar za strane jezike. UDG je dio poslovnih aktivnosti, koji spadaju u stručne službe ili poslove, kao što su poslovi lektorisanja, prevođenje, recenzije, dio pravnih i IT poslova, riješio putem "outsourcing-a" tj. prepuštanjem spoljnom partneru odnosno, dobavljaču.</p> <p>Iz tablice broja zaposlenih te izvješća o samovrednovanju vidljivo je da postoji dovoljan broj operativnog osoblja u odnosu na prostor, da postoji mogućnost dodatnog osposobljavanja i mogućnosti za ravoj kompetencija te da su zaposleni uvijek tu da pružaju uslugu podrške studentima te drugim zaposlenim.</p>		
<p><i>Preporuke u vezi unapređenja standarda</i></p> <p>Uvidom u dokumentaciju, Komisija konstatira da je STANDARD 6. u cijelosti ispunjen.</p> <p>Preporuke:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećati broj projekata koji omogućuju pristup svim studentima razvoj kompetencija i vještina za uključenje u tržište rada. ❖ Povećati broj studenata koji su uključeni u procese internacionalizacije. ❖ Ustanoviti jedinicu na fakultetu koja će se baviti karijernim savjetovanjem (npr., Centar karijera) 		

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programa i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdani podaci su od ključni za donošenje utemeljenih odluka, i da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.

Koje informacije se prikupljaju u određenoj mjeri zavisi od vrste i misije ustanove. Sljedeći podaci su od značaja:

- ključni indikatori uspješnosti;
- profil studentske populacije;
- napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti i napuštanja studija;
- zadovoljstvo studenata studijskim programima;
- dostupni resursi za učenje i podršku studentima;
- karijerene putanje svršenih studenata.

Mogu se koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposleni uključeni u pružanje i analizu informacija i u planiranje naknadnih aktivnosti

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.	Ispunjeno	Obavezan

Iz izvješća o samovrednovanju te dokaza i priloga, vidljivo je da je UDG razvio indikatore uspješnosti, da prikuplja podatke kako bi evaluirao indikatore uspješnosti te ih koristi za daljnji razvoj.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Ustanova obezbeđuje informacije o profilu studentske populacije.	Ispunjeno	Obavezan

UDG ima razvijen informacijski sustav koji omogućuje praćenje brojnih podataka koji su važni ne samo za UDG, već i za druge institucije (Monstat, Zavod za zapošljavanje itd.) s kojima sveučilište ima suradnju. Prilikom razmjene podataka, posebna pažnja se posvećuje zaštiti osobnih podataka, pa se svi podaci koji se prenose depersonaliziraju.

U sustavu postoje važne informacije poput spola, mjesta rođenja, prebivališta, uspjeha u srednjoj školi, uspjeha tijekom studija, završene srednje škole itd. Sve te informacije mogu se povezati s uspjehom studenta tijekom studija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Ustanova obezbeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija	Ispunjeno	Obavezan

UDG ima ustanovljene procedure za praćene studenta u napredovanju i uspješnosti. Isto tako, uspostavljene su procedure u slučaju ispisa, tj odustajanja od studija. Nadalje, uspostavljeni su dodatni modeli uključivanja studenata u nastavu, praćenja talentiranih studenata i sl. U Izvještu je naveden niz dodatnih dokaza i događanja upućuju na ispunjenost kriterija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Ustanova obezbeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.	Ispunjeno	Obavezan

Izvješće o samovrednovanju navodi kako na UDG na kraju svakog semestra studenti rade anketu po predmetima. Analizu rezultata rade dekan i NNV. U. Pitanja se odnose na zadovoljstvo materijom, literaturom i predavačima. Dodatno, nakon diplomiranja, studenti će raditi anketu koja se odnosi na njihovo zadovoljstvo studijskim programom. Isto tako, dostavljeni su dokazi koji jasno upućuju na ispunjenost standarda.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova obezbeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.	Ispunjeno	Obavezan

Ustanova je dostavila dokaze koji upućuju na činjenicu da se na početku studija, studenti informiraju o svim resursima i oblicima podrške koji su im dostupni na Fakultetu/Univerzitetu. Ovo se vrši na više načina.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbeđuje informacije o karijerenim putanjama svršenih studenata..	Ispunjeno	Obavezan

Ustanova je dostavila dokaze koji upućuju na činjenicu da se prikupljaju podaci o karijerama bivših studenata. Izvješće navodi kako se rezultat kontinuiranog unapređenja nastave i usklađivanja iste sa globalnim trendovima ogleda u zapošljivosti studenata FF. Ukupan broj studenata koji je diplomirao na FF zaključno sa 2022. godinom je 46. Od ukupnog broja diplomiranih studenata njih 36 je nastavilo master studije na FF-u a deset studenata je pošlo na druge fakultete u CG ili van CG kao dobitnici stipendija. Oko 20 studenata se zaposlilo ubrzo nakon diplomiranja i trenutno se nalaze u radnom odnosu od čega njih 10 pohađa i master studije u isto vrijeme.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Uvidom u dokumentaciju, Komisija konstatira da je STANDARD 7. u cijelosti ispunjen.

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

Stoga, ustanove pružaju informacije o svojim aktivnostima, kao i programima koje nude i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju svršenih studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Sajt Filološkog fakulteta je integralni dio sajta UDG (<https://www.udg.edu.me/>). Na sajtu Univerziteta je moguće naći sve relevantne informacije o aktivnostima na Fakultetu, o uslovima i procedurama upisa na Fakultet, o ishodima učenja koji se stiču završetkom studija, o uslovima studiranja, itd. Takođe na sajtu se objavljaju sve informacije koje objavljaju ministarstva čije funkcionisanje determiniše visoko obrazovanje, a takođe i dokumenta koja objavljaju tijela koja imenuje Vlada, a čija djelatnost je najdirektnije vezana za univerziteta (na primjer dokumenta i akte koje donosi Etički komitet). Informacije koje su bitne u vezi sa Filološkim fakultetom objavljaju se i na stranicama društvenih mreža Univerziteta.

INSIDE dokument je dokument zahvaljujući kojem se budući, ali i aktuelni studenti UDG mogu upoznati sa svim uslovima studiranja. U tom dokumentu je na ne strogo formalan način izložena filozofija organizacije Institucije, osnovna načela kao i očekivanja od svih sudionika u akademskom procesu.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija konstatuje da je STANDARD 8. ispunjen.

Preporuke:

- ❖ Nastaviti sa radom na unapređenju i obezbjeđenju kvaliteta.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereni na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti, potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

Time je obuhvaćena evaluacija:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih istraživanja u dатoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa;
- promjenjivih potreba društva;
- opterećenja studenata, njihovog napredovanja kroz studije i završetak studija;
- efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata;
- studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom;
- okruženja za učenje i službi za pružanje podrške, te njihove primjerenosti svrsi programa.

Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. Objavljaju se revidirane specifikacije programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u dатoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu, kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u dатoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.

Izmjene studijskih programa se vrše u skladu sa zakonskim odredbama *Zakona o visokom obrazovanju u Crnoj Gori* i relevantnim podzakonskim aktima i pravilnicima, i u skladu sa Statutom UDG, Statutom Filološkog fakulteta, pravilima studiranja i organizacije nastave na studijskom programu.

Studijski programi i sadržaj nastavnih programa pojedinih disciplina na Fakultetu se kontinuirano prate i unapređuju. Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta omogućava efikasniju procedure praćenja realizacije i revidiranja studijskih programa. Principi praćenja realizacije i revidiranja definisani su dokumentom *UDG Osnovne odrednice novog QA sistema - QA strategy*.

Jedan od osnovnih principa praćenja realizacije i revidiranja, definisan dokumentom *UDG Osnovne odrednice novog QA sistema - QA strategy*, je da se promjene u strukturi studijskih programa realizuju, između ostalog, na bazi praćenja aktuelnih naučnih trendova u određenoj oblasti. Periodične izmjene i

revidiranje studijskih programa predmet su rasprava na obaveznim sjednicama NNV koje se organizuju prije početka nastave u svakom semestru i nakon završetka semestra. Za sjednice NNV na početku semestra, nastavnici i saradnici koji realizuju nastavnu na Fakultetu pripremaju dokument u skladu sa unaprijed definisanim smjernicama koje definišu Rektor i Rektorski kolegijum. Dokument sadrži osnovne informacije o predmetu, načinu organizacije nastave, inovacijama koje se planiraju uvesti i jasnom argumentacijom za uvođenje inovacija. Cilj rasprave je da se svi nastavnici i saradnici upoznaju sa planiranim aktivnostima, da se usklade nastavni programi u pogledu izbjegavanja preklapanja sadržaja i tema koje se obrađuju u okviru pojedinih disciplina i da se iskristališu preporuke za dodatno unapređenje nastave. Diskusija omogućava da se nastava unaprijedi u pogledu praćenja aktuelnih trendova u okviru pojedinih disciplina, ali i da se, kroz uvođenje novih elemenata, prevaziđu eventualni problemi u nastavi koji su identifikovani u toku prethodnih studijskih godina. Na sjednicama NNV koje se organizuju na završetku semestra analiziraju se efekti koji su nastali kao rezultat primjene inovacija u nastavi, a analiza se zasniva na podacima o prolaznosti studenata i podacima koji su generisani kroz Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta na UDG I QaF informacioni system. U raspravi učestvuju i predstavnici studenata koji su članovi NNV. Na sjednici se vrši i revizija dijela praktične nastave.

Na obaveznim tematskim sjednicama NNV prisustvuju predstavnici Rektorskog kolegijuma i/ili Generalni menadžer Univerziteta, a po potrebi i predstavnici biznis zajednice i poslovni partneri UDG. Nakon sjednica podnose se Izvještaji Rektoru i Rektorskog kolegijumu. U tim izvještajima je potrebno iznijeti identifikovane probleme ili dobre strane primjene inovacija u nastavnim aktivnostima. Efekti inovacija mogu poslužiti i kao povod za organizaciju Okruglog stola, raspravu na Senatu, i sl.

Doprinos osavremenjavanju studijskih programa na Filološkom fakultetu predstavlja dvadesetogodišnje strateško partnerstvo koje je UDG sklopio sa ustanovom visokog obrazovanja Arizona State Univerzitetom ASU u cilju kontinuiranog praćenja i unapređenja obrazovnih procesa.

Uvid u informacione liste predmeta na osnovnim i master studijama, razgovor sa studentima, predmetnim profesorima i privrednim subjektima i analiza bibliotečkog fonda Fakulteta ukazuju na kontinuiran rad Fakulteta na osavremenjavanju studijskog programa kroz razvoj nastavnog kadra, primjenu najsavremenije literature iz različitih oblasti obuhvaćenih programom, usmjerenost ka interdisciplinarnosti i praktičnoj primjeni znanja studenata, u skladu sa savremenim tokovima društva.

Savremenost i specifičnost programa potvrđena je i uporedivošću nastavnih planova i programa sa relevantnim visokoobrazovnim institucijama u zemlji i regionu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu, kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.

Jedan od osnovnih principa praćenja realizacije i revidiranja, definisan dokumentom *UDG Osnovne odrednice novog QA sistema - QA strategy*, je da se promjene u strukturi studijskih programa realizuju na bazi promjena u okruženju i praćenja aktuelnih biznis trendova u određenoj oblasti. Za sjednice Nastavno-naučnog vijeća na početku semestra, nastavnici i saradnici koji realizuju nastavnu na Fakultetu pripremaju dokument u skladu sa unaprijed definisanim smjernicama koje definišu Rektor i Rektorski kolegijum.

Dokument sadrži osnovne informacije o predmetu, načinu organizacije nastave, inovacijama koje se planiraju uvesti i jasnom argumentacijom za uvođenje inovacija. Obavezni dio argumenata na kojima se zasniva planirano uvođenje promjena i inovacija uključuje osluškivanje potreba sa tržišta rada i identifikovanje trendova iz aktuelne društvene realnosti.

Kroz saradnju Fakulteta sa nizom državnih i privatnih institucija dobijaju se dodatne smjernice u smislu potreba za određenim obrazovnim profilom i obezbeđuje kontinuirano praćenje i periodično revidiranje studijskih programa, u skladu sa promjenljivim potrebama društva.

Uvidom u Nastavni plan i program Filološkog fakulteta, utvrđeno je da je isti usklađen je sa aktuelnim trendovima na međunarodnom tržištu. Integracijom praktičnih vještina u studijske programe, studentima je omogućeno da steknu posebna praktična znanja koja će neminovno doprinijeti njihovoj pripremljenosti za obavljanje praktičnih zadataka sa kojima će se susretati po završetku svojih studija. Učešćem u Erasmus + projektu "Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro" Filološki fakultet doprinosi jačanju kapaciteta ove institucije za kreiranje modernih, tržišno orijentisanih programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu, kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.

Studijski programi Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica se realizuju u skladu sa modelom studiranja 3+2, i to: osnovni akademski studijski program „Engleski jezik i književnost“, obima 180 ECTS i master studijski program „Engleski jezik“, obima 120 ECTS. U skladu sa članom 82 *Zakona o visokom obrazovanju*, obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj studijskoj godini je 60 (ECTS) kredita. Na osnovnim studijama, jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta, a broj kredita za pojedini predmet određuje se prema broju časova nastave, vremenu rada studenta na samostalnim zadacima i vremenu za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje. Na master studijama, jedan kredit odnosi se na 28 časova ukupnog rada studenta i uključuje pohađanje nastave, pripremu za nastavu i vrednovanje rada studenta. Ukupni obim zadataka koji su predviđeni za individualni rad studenta mora biti usaglašen sa opterećenjem predviđenim na predmetu, saglasno ECTS-u. Praktična nastava iznosi najmanje 25% u odnosu na ukupnu opterećenost studenta po predmetima, odnosno godini.

Na sjednicama Nastavno-naučnog vijeća, koje se organizuju na kraju svakog semestra, vrši se analiza indikatora koji se generišu kroz *Novi okvir za obezbeđenje kvaliteta i QAF informacioni system*, a koji se odnose na podatke u vezi sa opterećenjem studenata, prolaznosti na pojedinim disciplinama, ukupnu prolaznost i uspješnost studenata u odgovarajućem semestru, uspjehu diplomiranih studenata isl. Analiza ovih indikatora je, pored drugih elemenata, osnov za promjenu studijskog programa. Osim analize prolaznosti na pojedinim disciplinama, na sjednicama se raspravlja i o efektima praktičnog dijela nastave i utvrđuju načini unapređenja programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.	Ispunjeno	Eliminacioni
---	------------------	--------------

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu, kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.

Prema *Pravilima studiranja na osnovnim studijama (član 24) i Pravilima studiranja na master studijama (član 17)*, provjera znanja studenata organizuje se kontinuirano tokom semestra i na završnom ispitu. Predmetni nastavnik je obvezan da na prvom času nastave upozna studente sa oblicima praćenja rada studenata, terminima provjere znanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturuom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene. Studentu se dodjeljuju kreditni poeni za svaki izdvojeni oblik provjere rada i ocjene znanja, u skladu sa ECTS pravilima. Ove informacije uključene su u informacione liste predmeta koje nastavnici dostavljaju na prvom času predavanja.

Efikasnost definisanih procedura za provjeru znanja moguće je dijelom utvrditi iz anketa o studentskoj evaluaciji, odnosno segment ankete koji se odnosi na pitanja koja se odnose na efikasnost procedura za provjeru znanja studenata. U okviru dijela koji se odnosi na Ocjenu predmeta u cjelini, student ima mogućnost da istakne da li je ispitivanje i praćenje rada studenta u toku semestra usklađeno sa usvojenim pravilima i kriterijumima.

Anketa o studentskoj evaluaciji predmeta realizuje se kroz *QAF informacioni sistem za obezbjeđenje kvaliteta*. Prema *Pravilima studiranja na osnovnim studijama (član 14) i Pravilima studiranja na master studijama*, anketa je anonimna, sprovodi se na kraju semestra, a za sprovođenje ankete odgovorni su Dekan fakulteta i student prodekan.

Studentske ankete su predmet rasprave na sjednicama Naučno-nastavničkog vijeća koje se održavaju na kraju svakog semestra. Ukoliko rezultati ankete o studentskoj evaluaciji predmeta ukažu na neefikasnost procedura za provjeru znanja studenata na nivou pojedine discipline, o ovom problemu se raspravlja na navedenoj sjednici Naučno-nastavničkog vijeća, i donose se odgovarajuće odluke u pogledu prevazilaženja identifikovanih problema.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.

U skladu sa *Osnovnim odrednicama novog QA sistema*, jedan od važnih principa praćenja i revidiranja studijskih programa je analiza rezultata studentske ankete, odnosno segment ankete u kojem student iznosi svoje sugestije, primjedbe i komentare u pogledu očekivanja, potreba i zadovoljstva programom. Anketa o ocjeni kvaliteta nastave realizuje se kroz QAF informacioni sistem za obezbjeđenje kvaliteta.

Primjedbe, ocjene i zapažanja studenata se detaljno analiziraju od strane dekana i prodekana za nastavu i predmet su rasprave na sjednici Naučno-nastavničkog vijeća, a preko Rektorskog kolegijuma mogu da budu

predmet rasprave na Okruglim stolovima. Predstavnici studenata koji su članovi Naučno-nastavničkog vijeća imaju pravo da iznesu svoje viđenje iznijetih zapažanja i ocjena.

U skladu sa *Pravilima studiranja*, podaci o ocjeni za svaki predmet (kurs) unose se u personalni dosije nastavnika. Dekan Fakulteta dužan je da organizuje sastanak sa nastavnicima čije su ocjene znatno ispod prosjeka, na kome se utvrđuju preporuke za otklanjanje tih nedostataka. Provjera uspješnosti primjene dogovorenih mjera je studentska ocjena kvaliteta rada nastavnika ili saradnika u narednom semestru. Ukoliko nastavnik ili saradnik dobije negativnu ocjenu u dva uzastopna ciklusa, organizuje se razgovor sa Rektorem i razmatra mogućnost isključenja nastavnika ili saradnika iz nastave.

U razgovoru Komisije sa studentima Fakulteta, potvrđen je visok stepen zadovoljstva studenata komunikacijom na relaciji student-profesor, što uključuje i redovno pružanje povratnih informacija za studentske komentare nakon sprovedenog anketiranja, kao i uvažavanje sugestija studenata u vezi sa programom.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da na Filološkom fakultetu, kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.

U skladu sa dokumentom *UDG Osnovne odrednice novog QA sistema - QA strategy*, osnov za promjene studijskog programa mogu da budu rezultati analize indikatora koji se generišu kroz *Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta*, a koji između ostalog, uključuju rezultate studentskih anketa o evaluaciji kvaliteta rada zajedničkih službi na nivou Univerziteta, službi za podršku studentima i uslovima rada na univerzitetu. Studentska anketa se sprovodi na kraju studijske godine, a rezultate ankete analizira Dekan Fakulteta i Generalni menadžer Univerziteta. Ukoliko postoji potreba, o identifikovanim problemima na nivou Fakulteta se raspravlja na sjednicama Naučno-nastavničkog vijeća, a problem na nivou Univerziteta je predmet rasprave na Rektorskem kolegijumu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da se na Filološkom fakultetu, programi redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.

U skladu sa *Statutom UDG (član 34)*, Savjet za razvoj, kao savjetodavni organ UDG, definiše organe i postupke vezane za praćenje, obezbjeđivanje i razvoj kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada, i podnosi zahtjev za provjeru ispunjenja obaveza Fakulteta u pogledu kvaliteta studijskih programa, nastave

i uslova rada. Na svojim sjednicama Savjet za razvoj može da da preporuke u pogledu revidiranja i unapređenja nastave na pojedinim jedinicama UDG-a.

Uključenost studenata u revidiranje programa obezbijeđena je njihovim učešćem u Komisiji za reakreditaciju, kao i kroz učešće u radu NNV Fakulteta (shodno članu 83. *Statuta Filološkog fakulteta*), gdje kroz direktni razgovor sa nastavnim osobljem mogu ukazati na potrebu revidiranja nastavnog sadržaja. .

Učešće drugih zainteresovanih strana je, u skladu sa *Statutom Filološkog fakulteta* (član 53 i član 54), obezbijeđen kroz aktivnu komunikaciju predmetnih nastavnika i saradnika sa predstvincima biznis zajednice u određenoj oblasti, organizovanje stručne prakse studenata, aktivno učešće stručnjaka iz prakse u izvođenju nastave na Fakultetu, u istraživanju i na raspravama na Okruglim stolovima, Tribinama i Cetinjskim diskusijama.

Na obaveznim tematskim sjednicama NNV čiji predmet rasprava su periodične izmjene i revidiranje studijskih programa, prisustvuju predstavnici Rektorskog kolegijuma i/ili Generalni menadžer Univerziteta. Po potrebi, na sjednicu se mogu pozvati predstavnici biznis zajednice i poslovni partneri UDG. Nakon sjednica Naučno-nastavničkog vijeća na kojima se analiziraju rezultati nastave u toku prethodnog semestra ili uoči sjednica Naučno-nastavničkog vijeća koje su posvećene pripremi nastave u narednom semestru, Dekan upućuje nastavnike na pojedinim disciplinama da organizuju sastanke sa predstvincima biznis/akademske zajednice s ciljem da od njih dobiju preporuke za unapređenje nastavnog procesa u određenoj oblasti.

Osnov za iniciranje promjena i revidiranja nastavnih planova i programa, u skladu sa Osnovnim odrednicama novog QA sistema, mogu biti i rezultati anketa za poslodavce i ankete svršenih studenata, odnosno rezultati koji postižu zaposleni studenti Fakulteta u profesionalnom angažmanu i stepen zadovoljstva poslodavaca njihovim radom.

Na UDG-u se, shodno odluci Rektorskog kolegijuma Univerziteta Donja Gorica, jednom godišnje održava skup nastavnika i saradnika u cilju analize i umrežavanja nastavnih planova i programa svih fakulteta, razmjene pedagoškog iskustva odnosno unapređenja kvaliteta i dalje integracije Univerziteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
<p>h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.</p>	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da se na Filološkom fakultetu prikupljene informacije analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.

Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta na UDG omogućava analizu prikupljenih informacija na bazi kojih se studijski programi revidiraju u okviru zakonski dozvoljenih limita.

U skladu sa *Osnovnim odrednicama novog QA sistema - QA strategy*, osnov za promjene studijskog programa su rezultati analize indikatora koji se generišu kroz *Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta*. Naime, prikupljene informacije koje se odnose na: rezultate studentskih anketa o evaluaciji kvaliteta nastave, kvaliteta rada zajedničkih službi i uslovima rada; analizu indikatora koje generiše Novi okvir za obezbjeđenje kvaliteta i QAF informacioni system, a tiču se podataka u vezi sa opterećenjem studenata, prolaznošću na pojedinim disciplinama, ukupnu prolaznost i uspješnost; i rezultati anketa za poslodavce i ankete svršenih studenata se analiziraju i predmet su rasprava na obaveznim tematskim sjednicama Nasatavno-naučnog vijeća Fakulteta, Rektorskog kolegijuma, Senata, Savjeta za razvoj UDG-a, zajedničkim godišnjim

sastancima svih zaposlenih na UDG posvećenim unapređenju nastavnog i istraživačkog procesa (Cetinjske diskusije), Okruglim stolovima, Tribinama, itd.

Cilj analize prikupljenih informacija je praćenje aktuelnih naučnih i biznis trendova u određenoj oblasti i održavanje savremenosti programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
I. Objavljaju se revidirane specifikacije programa.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu priložene dokumentacije i posjete Filološkom fakultetu Univerziteta Donja Gorica, članovi Komisije konstatuju da se na Filološkom fakultetu sve promjene u strukturi studijskih programi javno objavljaju.

Odluku o periodičnim izmjenama i revidiranju studijskih programa (izmjene u strukturi nastavnog sadržaja pojedinih disciplina, uvođenje novih modula u okviru postojećih disciplina, izmjena preporučene literature, uvođenje novih naslova u spisak obavezne ili preporučene literature, uvođenje novih metoda u realizaciji nastave itd.) donosi Nastavno-naučno vijeće Fakulteta, i o tome obavještava Rektorski kolegijum. Izmjene se kreću u okviru limita (do 30 ECTS kredita) koji su dozvoljeni Zakonom o visokom obrazovanju (član 43) i shodno relevantnim aktima Fakulteta i Univerziteta, a verifikuju se kroz periodične eksterne evaluacije i reakreditacije Fakulteta. Informacije o izmjenama u strukturi studijskih programa se, prije početka implementacije dogovorenih izmjena, objavljaju na veb stranici Fakulteta i veb portalima pojedinih predmeta.

Informacije o strukturi nastavnih programa Filološkog fakulteta javno su dostupne na veb stranici Fakulteta (<https://ff.udg.edu.me/predmeti/>), a informacije o nastavnim programima na pojedinim disciplinama na individualnim veb portalima pojedinih disciplina (dostupnim studentima, nastavnicima i saradnicima nakon logovanja na veb portal).

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija smatra da je STANDARD 9. u potpunosti ispunjen.

Preporuke:

- ❖ Kontinuirano raditi na osavremenjavanju studijskih programa i usaglašavanju programa sa potrebama tržišta rada, uz što veću uključenost studenata i privrednih subjekata

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

Ustanove učestvuju u cikličnim postupcima eksternog obezbeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. Stoga, u zavisnosti od okvira, eksterno obezbeđenje kvaliteta može poprimiti različite oblike i može se koncentrisati na različite nivoe organizacije (kao što su program, fakultet ili ustanova).

Obezbeđenje kvaliteta je kontinuiran proces koji se ne završava eksternim povratnim informacijama ili izvještajem ili procesom preuzimanja naknadnih mjera u okviru ustanove. Dakle, ustanove vode računa da se napredak, koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti eksternog obezbeđenja kvaliteta, uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću aktivnost.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Komisija smatra da sistem za obezbeđenje kvaliteta koji se primjenjuje na UDG stvara uslove efikasnog upravljanja svim nastavnim, istraživačkim i drugim procesima na UDG i njegovim jedinicama; objektivnu ocjenu učinaka i monitoring rezultata pojedinih jedinica UDG u ostvarivanju ciljeva razvoja koji su definisani *Almanahom* i ostalim strateškim dokumentima. Ovaj sistem omogućuje da se prati napredak određenih aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta, i da se na bazi takvih informacija pripremaju i planiraju dalje aktivnosti usmjerenе ka povećanju kvaliteta i ostvarivanju strateških ciljeva Fakulteta i Univerziteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Postupci internog obezbeđenja kvaliteta i eksternog obezbeđenja kvaliteta (reakreditacioni procesi) sprovode se u zakonskim okvirima i u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koja uređuju oblast visokog obrazovanja i aktivnosti visokoškolskih ustanova u Crnoj Gori, kao i u skladu sa relevantnim Evropskim standardima, procedurama i najboljom

praksom (a shodno članu 1, Statuta Fakulteta). UDG je prošao kroz nekoliko ciklusa eksterne evaluacije, kao i svaka fakultetska jedinica.

Kao značajan i vrijedan oblik evaulacije vrijedno je pogledati Follow-up evaluaciju Evropske asocijациje univerziteta iz Brisela od aprila 2018. god. dostupnu na sljedećem linku:

https://www.iep-qaa.org/downloads/publications/donja%20gorica%20iep%20fu%20report_final.pdf

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija ocjenjuje da su oba kriterijuma STANDARDA 10. Ispunjena.

Preporuka:

- ❖ Fakultetu sugeriše da nastavi sa kontinuiranim radom na unapređenju i obezbjeđenju kvaliteta.

STANDARD 11. MEHANIZMI AKADEMSKOG INTEGRITETA I JAČANJA KULTURE INTEGRITETA

Ustanove visokog obrazovanja teže jačanju kulture akademskog integriteta svojih kadrova, studenata i partnera. Ustanove visokog obrazovanja integrišu odgovarajuće mehanizme za otkrivanje, praćenje i prevenciju svih oblika povrede akademskog integriteta i uključuju pristup upravljanja rizikom u postupcima samoevaluacije i planovima aktivnosti.

Smjernice:

Transparentnost relevantnih informacija, obuka svih internih aktera o značaju akademskog integriteta, podizanje svijesti, otvorena i jasna posvećenost načelima i vrijednostima akademskog integriteta doprinose unaprjeđenju kulture kvaliteta u ustanovama visokog obrazovanja i kod svih ostalih aktera. Praćenje stanja, otkrivanje prijetnji urušavanju integriteta i ažurirani odgovor na promjene moraju takođe biti uključeni u postupak samoevaluacije ustanove.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova visokog obrazovanja je usvojila jasne politike integriteta koje su razumljive i prihvatljive svim internim akterima.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Akademski integritet i akademske slobode su definisane internim aktima UDG i Filološkog fakulteta (statuti, pravilnici o svim niivoima studija, strateški dokumenti, Etički kodeks). Studenti na prvoj godini studija se upoznaju sa osnovnim pojmovima koji se odnose na akademski integritet što može biti dobar primjer i za ostale univerzitete u Crnoj Gori.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova visokog obrazovanja je uspostavila odgovarajuće mehanizme i tijela za utvrđivanje i rješavanje potencijalnih rizika, za prevenciju zloupotrebe u oblasti akademskog integriteta i za zaštitu pojedinaca (npr. etički odbori, ombudsman za akademski integritet i slično).	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

O kršenju akademskog integriteta odlučuje Etički odbor. Rješenjima rektora od 14.2.2022. godine imenovano je sedam članova Etičkog odbora UDG. Etički odbor čine članovi iz reda akademskog osoblja. Etički odbor utvrđuje odgovornost lica protiv kojih je pokrenut postupak i izriče mjere za kršenja akademskog integriteta utvrđenih Etičkim kodeksom. Formiranjem Etičkog odbora učinjeno je usklajivanje UDG sa Zakonom o akademском integritetu. Dakle, u okviru UDG, odnosno u okviru Filološkog fakulteta uspostavljeni su odgovarajući mehanizmi saglasno Zakonu kojima se prati, prevenira ali i sankcioniše kršenje osnovnih načela akademskog integriteta.

Na Univerzitetu postoje dostupan i softverski alat za kontrolu kršenja pojedinih aspekata akademskog integriteta. Naime, softver za antiplagijarizam *iThenticate* koji se koristi na UDG daje mogućnost kontrole u vezi sa pisanjem seminarskih radova studenata i naučnih radova postdiplomaca.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. U okviru postupka samoevaluacije, ustanova visokog obrazovanja prati usklađenost rada sa načelima i vrijednostima akademskog integriteta (npr. upitnici za studente, nastavnike, istraživače i druge relevantne aktere).	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

U okviru upitnika za studente postoje stavke iz kojih se dobijaju informacije od studenata o tome da li se predavači odnose prema njima korektno i sa poštovanjem, da li su predavači predusretljivi i dostupni za konsultacije. Takođe, postoji i otvoreni dio ankete gdje studenti imaju mogućnost da iznesu bilo koje svoje utiske, pozitivne ili negativne u odnosu na bilo koje detalje koji se mogu odnositi i na pitanja akademskog integriteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova visokog obrazovanja edukuje i obučava studente i svoje kadrove o poštovanju vrijednosti akademskog integriteta i da promoviše njegova načela.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na sajtu UDG odnosno na sajtu Filološkog fakulteta nalaze se, svim studentima i akademskom osoblju dostupni, dokumenti koji se odnose na pitanja akademskog integriteta. Može se naći Etički kodeks, interni dokument UDG, kao i Etička povelja, dokument koji je 2021. godine na osnovu Zakona o akademском integritetu usvojio Etički komitet.

UDG organizuje debate na kojima studenti i akademsko osoblje imaju priliku da iskažu vlastite stavove u vezi sa problemima akademskog integriteta. Tako je 24. novembra 2022. godine na UDG održana debata „Politike i prakse zastite akademskog integriteta na visokoskolskim ustanovama u Crnoj Gori“ kojoj su pored studenata i profesora UDG prisustvovali i članovi Etičkog komiteta.

Takođe, akademsko osoblje koje je direktno uključeno u rad Etičkog odbora UDG ima priliku da se u okviru ovog polja direktno usavršava prateći savremena evropska dešavanja. Tako je član Etičkog odbora UDG mr Andrij Bracanović učestvovao na Konferenciji o promociji akademskog integriteta koja je u organizaciji Savjeta Evrope održana 5. oktobra 2022. godine u Roterdamu, a prof. dr Nela Milošević na konferenciji „Najnoviji izazovi u očuvanju akademske čestitosti“ koja je održana 7-8. jula 2022. godine u Herceg Novom.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova visokog obrazovanja radi plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mјere za poboljšanja (da razmotre mogući i vjerovatni tok djelovanja, definиšu listu posljedica i pripreme plan aktivnosti za eliminisanje rizika).	Ispunjeno	Eliminacioni
Može se nedvosmisleno konstatovati da stabilna politika očuvanja i razvoja akademskog integriteta jeste zagarantovana kroz različita interna dokumenta UDG odnosno FF. To se može vidjeti prije svega u Statutu FF-a, strateškim razvojnim dokumentima počev od Almanaha studija na UDG, te u pravilnicima o studiranju na osnovnim, postdiplomskim i doktorskim studijama.		
Tokom prve sedmice nastave za novu generaciju studenata, studenti se upoznaju sa svim pravilima studiranja, koja su jasno definisana i objavljena na web stranici Fakulteta i individualizovanim studentskim portalima. Svi studenti i zaposleni na UDG su dužni da poštuju unaprijed definisana pravila u svim oblastima i aktivnostima (nastava i istraživanje), pri čemu ne postoji mogućnost niti jedne instance na UDG-u da diskreciono mijenja pravila. Ovakvim kriterijumima trajno je obezbijeden veliki broj normi koje akademski integritet podrazumijeva, ali i poštovanje principa nediskriminacije kad je u pitanju realacija student-predavač.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova visokog obrazovanja promoviše načelo nulte tolerancije u slučajevima povrede akademskih načela i vrijednosti (uključujući plagijarizam, prevaru, odgovorno vođenje procesa nastave, učenja i istraživanja, rodno zasnovano i druge oblike uzneniranja, odgovornost akademske zajednice, itd.)	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Načelo nulte tolerancije u slučajevima povrede akademskih načela promovisano je Statutom UDG-a i Etičkim kodeksom UDG-ja. U okviru programa Savjeta Evrope po projektu „Quality Education for All“ u okviru Horizontal Facility for Western Balkans and Turkey 2019 – 2022, Univerzitet je izgradio interaktivnu aplikaciju namijenjenu studentima, koja promoviše načela akademskog integriteta. Otvoren je i online javni kurs iz oblasti akademskog integriteta na UDG (<http://integritet.udg.edu.me>).

Univerzitet promoviše nultu toleranciju kada su u pitanju manifestacije prevarnog ponašanja. Dokument „13 zapovijesti za polaganje ispita i kolokvijuma“ je interni akt kojim je u potpunosti definisano ponašanje studenata prilikom testiranja znanja studenata, ali i ponašanje ispitivača čime je na aspolutno

nediskriminatoran način dat „pravilnik“ kojim se u ovakvim situacijama određuje ponašanje svih učesnika u akademskom procesu vrednovanja znanja.

Preporuke u vezi unapređenja standarda

Komisija smatra da je STANDARD 11. u potpunosti ispunjen.

Preporuka:

- ❖ Saglasno ovom standardu (kriterijum - e) Etički odbor ili neko drugo tijelo Fakulteta/Univerziteta bi trebalo da sačini plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mjere za poboljšanja (da razmotri mogući i vjerovatni tok djelovanja, definiše listu posljedica i pripremi plan aktivnosti za eliminisanje rizika).

REAKREDITACIONI STAV I PREDLOG

Komisija predlaže Agenciji reakreditacioni stav:

Prihvatanje zahtjeva za reakreditaciju za period od pet (5) godina

Obrazloženje:

Agencija za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja je dana **30.03.2023.** godine sa liste eksperata imenovala Komisiju za sprovođenje postupka reakreditacije Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica (osnovni akademski studijski program "Engleski jezik i književnost" i master studijski program "Engleski jezik") i to u sastavu:

1. Prof. dr Vladimir Drekalović, Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore, predsjednik Komisije;
2. Doc. dr Vesna Tripković Samrdžić, Fakultet za strane jezike, Univerzitet Mediteran, član Komisije;
3. Prof. dr Nikola Bjelić, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, član Komisije;
4. Mr Domagoj Švigor, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, član Komisije

Budući da je Ustanova, prema mišljenju Komisije, ispunila sve kriterijume u svih jedanaest standarda predlažemo da se osnovni i master nivo studija Filološkog fakulteta Univerziteta Donja Gorica reakredituje na period od pet godina.

U nastavku teksta data je ocjena ispunjenosti svakog standarda sa sugestijama za njihovo unapređenje, napomenama o uočenim nedostacima i preporukama.

Standard 2.Izrada i odobravanje programa

Preporuke:

- ❖ Nastaviti sa učešćem u naučno-istraživačkim projektima u cilju osavremenjavanja nastave i jačanja istraživačke i izdavačke djelatnosti Fakulteta;
- ❖ U skladu sa preporukama predstavnika/ca privrednih subjekata tokom posjete, intenzivirati saradnju sa privrednim subjektima u cilju unapređenja postojećih i uvođenja novih vidova praktične nastave.

Standard 3.Učenje, nastava i provjera znanja usmjerena na studenta

Preporuke:

- ❖ Insistirati na primjeni najsavremenijih pedagoških metoda. U tom smislu, obezbijediti nastavnicima i saradnicima kontinuirano napredovanje u sticanju novih veština i upoznavanju sa savremenom metodološko-didaktičkom praksom i kretanjima u filološkim naukama.

Standard 4.Upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikacija

Preporuke:

- ❖ Osigurati da se anketiranje studenata te rezultati transparentno objave prema svim stranama – studentima preko studentskih organizacija te na web stranicama Filološkog fakulteta.
- ❖ U smislu napredovanja i praćenja napredovanja studenata uspostaviti sustav poticanja studenata da se tijekom studija više bave istraživanjem i znanstvenim radom. Ne samo kroz izradu završnih radova, nego i tijekom cjelokupnog trajanja studija.

Standard 5.Nastavno osoblje

Preporuke:

- ❖ Budući da je ispunjen kriterijum koji podrazumeva da u radnom odnosu budu najmanje tri nastavnika za osnovne, a dva za master akademske studije, Komisija preporučuje da se u budućnosti radi na povećanju sopstvenog kadra, a smanjenju gostujućih profesora koji su angažovani ugovorima o dopunskom angažovanju.
- ❖ U narednom periodu treba u značajnijoj meri omogućiti profesionalni razvoj nastavnog osoblja u domenu sticanja akademskog zvanja na matičnoj instituciji.
- ❖ U cilju unapređenja naučne aktivnosti usmerene ka jačanju veze između obrazovanja i istraživanja, sugeriše se širenje izdavačke delatnosti u smislu pokretanja sopstvenog interdisciplinarnog časopisa (filologija, lingvistika, obrazovanje) ili učestvovanje u suizdavanju nekog već postojećeg časopisa iz tih oblasti. Takođe, prilikom posete sugerisano je i pokretanje studentskog časopisa ili bloga na sajtu Fakulteta, kako bi brojne studentske aktivnosti imale veću vidljivost.

Standard 6.Resursi za učenje i podrška studentima

Preporuke:

- ❖ Povećati broj projekata koji omogućuju pristup svim studentima razvoj kompetencija i vještina za uključenje u tržište rada.
- ❖ Povećati broj studenata koji su uključeni u procese internacionalizacije.
- ❖ Ustanoviti jedinicu na fakultetu koja će se baviti karijernim savjetovanjem (npr., Centar karijera)

Standard 8.Informisanje javnosti

Preporuke:

- ❖ Nastaviti sa radom na unapređenju i obezbjeđenju kvaliteta.

Standard 9.Kontinuirano praćenje i revidiranje programa

Preporuke:

- ❖ Kontinuirano raditi na osavremenjavanju studijskih programa i usaglašavanju programa sa potrebama tržišta rada, uz što veću uključenost studenata i privrednih subjekata

Standard 10.Ciklično eksterno obezbjeđenje kvaliteta

Preporuke:

- ❖ Fakultetu sugeriše da nastavi sa kontinuiranim radom na unapređenju i obezbjeđenju kvaliteta

Standard 11.Mehanizmi akademskog integriteta i jačanja kulture integriteta

Preporuke:

- ❖ Saglasno ovom standardu (kriterijum - e) Etički odbor ili neko drugo tijelo Fakulteta/Univerziteta bi trebalo da sačini plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mјere za poboljšanja (da razmotri mogući i vjerovatni tok djelovanja, definiše listu posljedica i pripremi plan aktivnosti za eliminisanje rizika).

Datum 25.07.2023. godine

KOMISIJA

Predsjednik

Borislav Šljivančanin
Član Lesna Trpković-Savardžić

Član

Član

Đorđe